

PROJECTE D'ESGLÉSIA
DEL SANTUARI DE
SANTA MARIA DEL
COLLELLANZ MCMXV

JOSEP RENOM COSTA
ARQUITECTE

*Libenti animo concedimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabant aedificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16 Junii 1915

Benedictus XV

BUTLLETÍ DEL SANTUARI

DE

S.^{TA} MARIA DEL COLLELLANZ

Agost de 1921

N.º 24

AMB CENSURA ECLESIASTICA

EL PAPA i EL COLLELL

Es amb el cor plé d'emoció que avui orlém de joia el nostre estimat BUTLLETÍ per fer participants a tots els lectors, a tots els devots amantíssims de la nostra Reina volguda, de la grata nova que ens es pervinguda des de la Ciutat Eterna, demostradora de la predilecció amb que mira S. S. el Papa Benet XV, el resorgiment conçolador de la devoció collellenca.

Ja fa temps que per la mediació—mai prou agràida—d'il·lustres amics del Collell (1), foren aixecades *preces* fins el Tron del Vicari de Jesús a la terra. Nostre estimadíssim Sr. Vicari Capitular, Dr. D. Josep Matas, les recomanà amb tot el seu cor i el Papa, en diada assenyalada, s'enterà de la súplica collellenca i *peramanter in Domino* concedí tot ço que en ella se li demanava.

Per tractar-se d'un document en el que s'hi historia, enc que breument, la vida pietosa del nostre Santuari a través dels segles, lo que permeté al Papa capténir-se de ço que era, es i—amb la benedicció de Deu—serà el Casal de Madona Santa Maria del Collell, en fém ofrena de la traducció als nostres lectors:

LA SOLICITUD

«BEATÍSSIM PARE:

En el poble del Torn, Diòcessi de Girona, hi ha un Santuari anomenat de Santa Maria del Collell edificat, segons tradició piadosa, a últims del segle VIII, en memoria d'un senyalat benefici obtingut del cel per intercessió de la Benaventurada Verge Maria.

Des de sos primers temps, segons la tradició, o al menys des de'l segle XII, segons documents històrics, fins el segle XV, residia allà una Comunitat de Religiosos de l'Orde de St. Benet que al ensemps que honorava a Deu i cantava les alabances de la B. V. M. procurava també amb la predicació i amb l'exemple la salut espiritual dels habitants de la comarca.

(1) Es per a nosaltres un deurer de gratitud fer constar que, la solitud fou presentada directament al Papa pel Rdm. P. Joaquim de Llavaneras, tan estimat de S. S. i que ens fou enviada la favorable resolució per medi del nostre il·lustre amic Sr. Casadevall, de Castelló d'Empuries.

A mitjans del segle xv, a causa d'un doble sacrilegi que allí's va cometre, fou disolta la Comunitat de Religiosos i a més a més el Temple fou posat en entredit pel Bisbe de Girona. Afligits els fidels comarcans a causa d'aquesta pena, acudí en son auxili la piadosíssima Verge, apareixent-se el dia 25 d'Octubre de 1483 a un tal Miquel No-

guer, devotíssim de la B. V. M. mentre ell estava fent oració, com era son costum, davant les portes tancades del temple i manant-li presentar-se al Bisbe de Girona i manifestar-li era voluntat de la B. V. M. que fos llevat l'entredit a que'l temple estava subjecte i que allà hi acudíssin els pobles comarcans a fer pregaries públiques; afegint al-

güns avisos saludables sobre la necessitat de reformar la vida, corregir els vicis i sobre tot, de procurar el degut respecte al Nom santíssim de Deu nostre Senyor i la santificació dels dies de festa.

Comprovada per l'Ordinari, segons tradició, la veritat de les sobre-dites coses, el Temple fou altra vegada obert al culte i grans multituds de fidels acudien allà de totes parts a fer públiques pregeries; de tal manera que al cap de poc temps el temple antic fou insuficient per a satisfer la devoció dels fidels que, a causa dels beneficis que obtenien del Cel, creixia de dia en dia, fent-se necessari erigir un nou Temple de molta major capacitat.

Una Comunitat de Sacerdots seculars i una Escolania que residien allí fomentaven incessantment aquesta devoció dels fidels, de lo que'n resultà al cap de poc que el Santuari de S. M. del Collell era un dels principals, entre'ls Santuaris de la B. V. M. que existien en aquells temps.

A més dels molts privilegis que concediren a aqueix Santuari l'Autoritat ecclesiàstica i la Potestat civil, s'enriquí també amb gran abundancia de possessions materials.

Mes tard, a causa de les guerres i perturbacions socials, el Santuari fou despullat de ses possessions materials i la Comunitat disolta, quedant la custodia del Temple encomanada a un sol sacerdot.

L'any 1851 el Bisbe de Girona erigí allà un Seminari menor a fi de facilitar als joves, principalment als pobres, el camí del Sacerdocí. El Col·legi que poc després, unit al Seminari, és fundà per a la alimentació i ensenyança d'alumnes interns, augmentà tant ràpidament, que en l'actualitat reben allà les primícies d'una ensenyança i d'una educació verament cristiana mes de 200 alumnes no sols de la Diòcesi de Girona, sino de tots els indrets de Catalunya, dels que després uns continúen sos estudis en el Seminari major fins a la seva ordenació sacerdotal, altres entren en diferents Congregacions religioses, altres finalment arriben a ocupar càrrecs d'importancia en la societat, fent molt de bé a la religió i a la patria.

Una cosa entre altres hi ha que manifesta una especial protecció de la B. V. M. envers aqueix Santuari i es que l'experiencia ha demostrat que casi tots els que foren un dia educats en aqueix Seminari-Col·legi, qualsevol que sia després la seva professió, conserven, junt amb una carinyosa memoria d'aqueix Seminari-Col·legi, una devoció especial a la B. V. M. de lo que'n resulta que no sols en la Diòcesi de Girona, sino en casi tots els pobles de Catalunya la B. V. M. baix el títol del Collell, es a cada pas invocada pels fidels i els beneficis innombrables que'ls fidels obtenen del Cel per intercessió de la B. V. M. invocada baix aqueix títol, fan que la seva devoció creixi de dia en dia.

No sols els pobles de la comarca, ja des de temps antiquíssim, venen cada any a aqueix Santuari en dies determinats, sino que també quan s'ha de celebrar en la Diòcesi algün fet religiós d'importancia,

ben sovint es aqueix temple escullit amb el beneplàcit de la Autoritat eclesiàstica, reunint-se aquí els fidels en gran multitud, moltes vegades baix la presidència del mateix Bisbe.

Tanta es la devoció dels fidels a la B. V. M. baix el títol de S. M. del Collell que en aqueix Santuari se celebren cada més unes 450 misses resades, unes 12 misses cantades i es distribueixen unes 4500 comunions.

El temple actual es ja insuficient per a satisfer la devoció dels fidels, per lo que actualment se n'està aixecant un altre de dimensions molt més grans i aixó amb els donatius voluntaris dels fidels, principalment d'aquells que foren un dia alumnes d'aqueix Seminari-Col·legi. Vostra Santetat se dignà benignament amb data 16 de Juny de l'any 1915, atorgar la Benedicció apostólica a tots els que contribueixen a la edificació d'aqueix nou temple.

Contribuiria sens dubte a augmentar molt la devoció a la B. V. M. i seria de gran profit espiritual dels fidels, no sols d'aquesta diòcesi, sinó també de tot Catalunya, si la Santa Seu concedís a aqueix Temple algunes gracies espirituals com les de que disfruten altres temples semblants.

Per lo que el Rector d'aqueix Seminari-Col·legi, interpretant els desitjos dels sacerdots aquí residents i dels fidels de tota la comarca, postrat humilment als peus de Vostra Santetat, demana les següents gracies:

LES GRACIES DEMANADES

1.ª Que el dia 25 d'Octubre, aniversari de la aparició de la B. V. M. en aquest Santuari, encara que sia en Diumenge, pugui cantar-se una missa de S. M. V. amb «Gloria» i «Credo».

2.ª Que tots el dies, exceptuats únicament els diumenges i els dies de Ofici doble de 1.ª classe es puga cantar missa votiva de S. M. V. amb «Gloria» i «Credo».

3.ª Que tots els fidels que habent confessat i combregat, visitin aqueix Temple, pregant per les intencions del Summe Pontífex, puguin guanyar indulgencia plenaria una vegada l'any, el dia que ells esculleixin; además en les festes de Nativitat de Nostre S. J. C., Circumcisió, Epifania, Dijous sant, Pasqua de Resurrecció, Ascensió, Pentecostés, Corpus Christi, Diumenge infra octava de Corpus Christi i Sacratíssim Cor de Jesús; además en les festes de la Immaculada Concepció, Purificació, Anunciació, Assumpció i Nativitat de la B. V. M.; además el dia de St. Josep i el dia 25 de cada més.

4.ª Que, habent confessat i combregat, puguin guanyar indulgencia plenaria tots els que en aqueix temple fassin, al menys durant tres dies, exercicis espirituals.

5.ª Que puguin guanyar indulgencia de 7 anys i 7 quarentenes tots els que el dia 25 d'Octubre assisteixin a la processó que se celebra en aqueix Santuari.

6.ª Que les Camaristes que, designades exclussivament per l'Ordinari, cuiden de l'ornat de la Imatge de la B. V. M. i de l'esplendor del temple, puguin guanyar indulgència plenaria mitjançant el que compleixin lo que per a guanyar-la sol exigir-se, el dia en que prenen possessió del seu càrrec i en l'article de la mort.

L'orador espera que Vostra Santedat, qual ardentíssima devoció a la B. V. M. i vehementíssim desig de promoure el seu culte son de tothom conegudes, se dignarà concedir benignament aquestes gracies. I Deu, etc.»

Girona 20 de Juliol de 1920.

Les coses aquí exposades son veritat i recomano ardentment la concessió de les gracies que's demanen

El Vicari Capitular: Josep Matas.

(Segell de la Diòcesi).

Concedim per gracia totes aquestes coses, tal com se demanen.

Benet PP. XV.

(Rúbrica)

Dia 17 d'Agost de 1920.

HOSANNA!...

Aquesta sola paraula de gratitud i d'entusiasme surt del nostre cor en fer-nos càrrec de les benevolences i predileccions pontificals.

El Collell, nascut a l'escalf de la devoció mariana dels temps de fe i fervor, no ha viscut ni un moment sense la protecció constant i manifesta de la seva Regina i Mare amorosívola. Fou Ella la que en sentir l'enyorança dels fills volguts, obrí per medi del miracle les portes tencades del Santuari; fou Ella la que hi portà riuades de peregrins de totes les terres ibèriques i de l'extranger; fou Ella la que hi fundà la humil familia del Seminari-Col·legi, familia que, fecundada per les predileccions celestials, anà creixent triomfadora i trobà un dia estretes les fites de la Diòcesi gironina com ara hi troba les de Catalunya; es Ella la que posà en el cor del seus fills aquella guspira de fervor i confiança que devé foguera grandiosa de rendiment filial en les hores tristes de l'adversitat i en els moments enguniosos de la pena.

Ella—la Senyora i Majora del Collell—es també ara la que ens ha donat aquesta hora solemnia i gloriosa per a la devoció collellenca. Ella es la que ens ha rodejat de entusiastes amistats, Ella es la que ha donat ocasió de que la nostra súplica arribés fins a les mans augustes de nostre Sm. Pare i que el seu cor s'inclinés benignament a la demanda.

Hosanna!, collellencs... Surti dels nostres cors, el clam de joia desbordanta. I a vista de les predileccions inestimables del Papa, siguem agraïts a tan esplèndida dàdiva, convertint-nos tots en apòstols de la

devoció col·lellenca, en devots fervents de la Reina Apareguda, en treballadors incansables de l'esplendor del seu Casal.

I en agraïment, que les nostres pregaries quotidianes pel Cap de la Església, siguin més fervoroses, més acceptes als ulls puríssims de Deu.

Verge Santa del Collell: beneïu el Papa que tant esplendentment vos honora!...

Dominus conservet Eum...

EL XIII CERTAMEN

Solemníssim, dintre de la seva senzillesa flairosa, resultà el Certamen Catequístic d'enguany, celebrat el dillúns de Pentecostés, dia 16 de maig.

La festa

L'acte tingué lloc a plè aire, en els jardins cada dia mes ufanosos del Col·legi. Adossat al còs d'edifici de la nova ala d'Hostatgeria, s'hi alçà una estrada enlairada per la presidència, cobricelada per una pintura de la Verge amb flors i banderes. El públic s'extenia enllà del jardí, formant un ben obirador conjunt.

En mig d'aplaudiments, pujà a la estrada la presidència formada pel Mantenedor Il·ltre. Dr. Dalmau, qui tenia a sa dreta al nostre Sr. Rector Mn. Corcoy i al P. Hilari d'Arenys de Mar, poeta llorejat en el Certamen, i a la esquerra al Dr. Pagès, del Claustre, i al Dr. Rabassa, secretari.

Donar noms de l'assistència, seria incorrer en lamentables omissions. Sigui prou dir que hi havia un bon estol de forasters, clerecia i famílies de la contrada, a més del Claustre del Collell.

Fet el silenci, el Dr. Rabassa passà a llegir la

Memoria del Jurat

que, per la seva importància, ens cal donar-ne algun fragment referent als ex-alumnes:

«Cumpliendo, ahora, Señores, mis deberes de información, me complazco en afirmar que el Certamen Literario Catequístico del presente año en nada desmerece de los anteriores, muy al contrario, tanto por los premios ofrecidos como por los trabajos presentados y en especial por la noble emulación que, en casi la totalidad de nuestros alumnos se despierta, bien podemos afirmar que cada año se perfecciona nuestro trabajo y se hace mas patente la práctica utilidad de estas justas literarias.

* * *

Deseoso, el Claustro de Profesores, de aumentar el vínculo de espiri-

tual unción que se conserva entre esta Casa y los que han sido educados en ella bajo el manto Protector de nuestra dulce Madre ha señalado este año dos premios para los ex-alumnos, el primero ofrecido por D. José M. Ruiz y Castellá, ex-alumno, consistente en un artístico tintero, al mejor trabajo poético, y el segundo ofrecido por D. José Congost, Alcalde de Bañolas y ex-alumno, consistente también en un objeto de arte al mejor trabajo en prosa.

No dudamos que, entre la legión de escolares que ha llenado las aulas de nuestro Colegio durante los largos años de su existencia, habrá algunos adornados por el Cielo de las excelsas dotes de los poetas. Con gusto les invitamos a que canten las glorias de nuestra Reina, las bondades de nuestra Madre; la dulce quietud de estos valles escogidos por peana de su trono; el suave aroma de los bosques que constituyen delicado incienso ofrecido por las flores a María.

Por este año se ha presentado una sola poesía que el Jurado con gusto ha premiado. Revela en su autor corazón de artista y amor profundo a la Casa en que pasó sus juveniles años y que logró formar en él un celoso misionero.

El tema de la composición es: «La cançó meva» y el lema: «Jo no se'l que tinc al cor».

Abierta públicamente el día 10 la plica que contenía el nombre del autor, resultó ser del P. Hilario de Arenys de Mar.

* * *

De entre los trabajos que optaron al segundo premio, el Jurado debió fijar su atención en el que tiene por título «Calvari amunt» y cuyo lema es «Flor marcida». Tierna y sentimental descripción de los entusiasmos de un corazón de sacerdote, lleno de fervor y santos arreos que se dispone con ansia a tomar posesión del rebaño que el Señor le confía para que como propio Pastor y Padre le dirija por el camino de la salvación, pero que al encontrarse con la fría realidad, a pesar de su lucha, de su celo, de su fervor, sucumbe a la amargura del amor desconocido y a la soledad de sentimientos mal interpretados. Tal es el trabajo que ha merecido el Segundo premio de la Sección de ex-alumnos y que ha resultado ser del Rdo. D. Pedro Punset y Bertrán Pbro. Vicario de Las Presas.

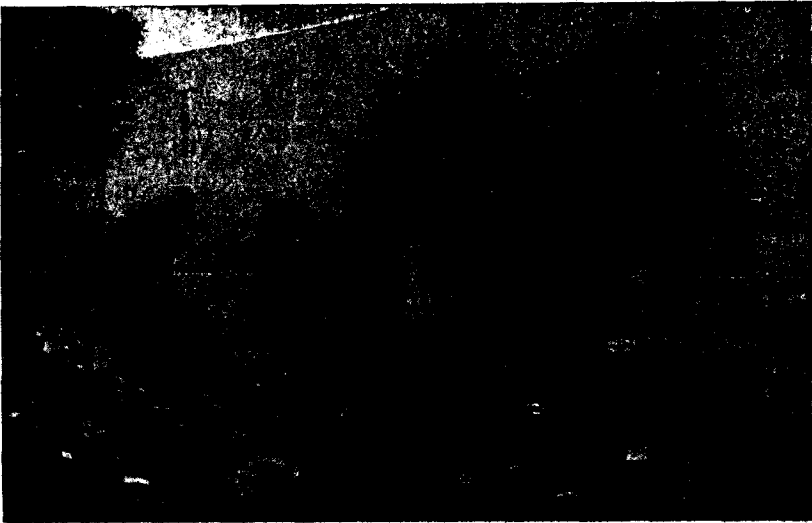
El primer accésit se concede al escrito titulado «La cuestión social» cuyo lema es: «Panem et circenses» original de D. Jaime Villaronga y Roca, Maestro de San Pol de Mar.

El Sr. Villaronga con muy sano criterio expone la suma importancia que en los actuales tiempos ha alcanzado la llamada cuestión social origen de tantos trastornos y de esta guerra fratricida que, alimentada por el odio, está ensangrentando las calles y plazas de las más hermosas ciudades, no solo en nuestra patria, sino en todos los países de Europa. Señala también las causas y los remedios que según la doctrina católica han de aplicarse para resolver tan magno problema y devolver a los

espíritus la paz que parece haber emigrado de la tierra desde el estallido de la gran guerra.

Bien merece el trabajo del Señor Villaronga el accésit que se le ha concedido, mas a fuer de imparciales debe hacerse constar que peca de poco concreto al querer señalar la verdadera naturaleza de la cuestión que examina y los remedios adecuados. De haber profundizado mas, bien podía hacerse acreedor al premio.

El segundo accésit se ha adjudicado al trabajo cuyo tema es: «España y la religión en los tiempos medios» señalado con el lema «Verge del Collell sigueu ma guia». Narra el autor la íntima relación que ha existido durante la edad media, entre la Iglesia Católica y nuestra amada patria. Como la religión informó todas las empresas y obras de los espa-

ASPECTE DE LA PRESIDENCIA

ñoles y como por su parte España fué el mas leal y fuerte adalid de la Santa Iglesia.

Adolece no obstante este trabajo de falta de unidad y relación entre sus partes, deja entrever que ha sido su autor una mano juvenil guiada mas bien por indómita imaginación que por reflexiva seriedad, mas, por lo mismo cabe esperar que al adelantar en su carrera ha de producir mas maduros trabajos que sin duda le han de reconquistar victorias literarias.

Es el autor D. Juan Porta Alabau.»

*
* *
*

Seguí el docte Secretari la ressenya dels treballs dels alumnes, fent de quiscuna secció oportuna i adoctrinadora crítica.

En resúm,

El Veredicto

fou com segueix, promulgat oficialment en la repetida festa:

«Sección de ex-alumnos

PRIMER PREMIO: Un objeto de arte, ofrecido por D. José M. Ruiz y Castellá, abogado, ex-alumno, a *Fray Hilario de Arenys de Mar*, capuchino.

SEGUNDO PREMIO: Un objeto de arte, ofrecido por D. José Congost, alcalde de Bañolas, ex-alumno, a *D. Pedro Punset y Bertrán*, pbro.

ACCESIT: I. *D. Jaime Villaronga y Roca*.

II. *D. Juan Porta y Alabáu*.

Sección de Apologética

PREMIO: «El Cristianismo y los tiempos presentes» de Mons. Bougaud, ofrecido por el M. I. Sr. Vicario Capitular, a *D. Carlos Bastons y Plana*.

ACCESIT: I. *D. Agustín Casanova y Viñas*.

II. *D. Luis Constans y Serrat*.

III. *D. Domingo Morató y Sutirá*.

Sección de Liturgia

PREMIO: Un reloj de plata, ofrecido por el M. I. Sr. D. Joaquín de Espona, Director del Instituto de Gerona, a *D. Antonio Riquelme y Canta*.

ACCESIT: I. *D. Lorenzo Costa y Riera*.

II. *D. Ramón Formatger y Bartrina*.

III. *D. José Payraló y Pujolás*.

IV. *D. Pedro Rius y Camps*.

V. *D. Miquel Basacoma y Pons*.

Sección de Catecismo Mayor

PRIMER PREMIO: Imagen de la Virgen del Collell, en cobre, ofrecido por la Congregación, a *D. Juan Coll y Taberner*.

ACCESIT: *D. Luis Giró y Brumsó*.

SEGUNDO PREMIO: «El narrador de la juventud» colección de buenas lecturas ofrecido por el Rdo. D. Vicente Taberner, Pbro. ex-alumno, a *D. Juan Esquiús y Alsina*.

ACCESIT: I. *D. Luis Viñas y Torró*.

II. *D. Luis Tobella y Puig*.

III. *D. Lorenzo Bros y Furrellad*.

TERCER PREMIO: Imagen del Sdo. Corazón de Jesús, ofrecida por la Congregación mariana del Seminario de Gerona, a *D. Joaquín Coll y Sudriá*.

ACCESIT: I. *D. Simeón Caba y Vilaseca*.

II. *D. Ramón Bosch y Capdaygua*.

III. *D. José M. Carré y Casademont*.

IV. *D. Santiago Serrat y Maymí*.

Sección de Historia Sagrada

PREMIÓ: Un relox de sobre mesa, ofrecio por el M. I. Sr. Dr. D. José M. Llovera, Pbro., ex-alumno, canónigo de Barcelona, a *don José M. Gifre y Poch*

ACCESIT: I. D. *José Moga y Pascuet*.

II. D. *Antonio Casadevall y Perpiñá*.

III. D. *José Noguer y Planiol*.

Sección de Catecismo Menor

PREMIÓ: «Desde lejanas tierras» del P. Spillman, ofrecio por el Establecimiento, a D. *Juan Busquets y Llivás*.

ACCESIT: I. D. *Salvio Ponsatí y Bassa*.

II. D. *José Pla-Giribert y Doménech*.»

Finida la proclamació d'autors llorejats i després de rebre el corresponent diploma de mans de la Presidencia, s'adavantà el Dr. Dalmau, en mig d'una carinyosa ovació, per pronunciar son

Discurs de Mantenedor

insuperable de forma i fons i que es llàstima no resti escrit, car la nostra lleugera ressenya no farà sinó entenebrir el brill de la seva formosura.

Comensa el Dr. Dalmau amb una salutació i felicitació al Collell que dintre la humilitat del seu laborar constant, tan belles obres realitza, com la obra dels Certamens quina importància el pervindre assenyalara.

Saluda als col·legials, diguent-els-hi no «alumnes», sinó «deixebles» paraula reveladora d'una major compenetració d'esperits. Pensant amb ells i com un corolari del Certamen, s'ha imposat el tema a tractar «Necessitat de la formació del caràcter».

Entrant seguidament en matèria, esmenta la importància de la idea. La idea —diu— es la senyora del món; per-xó cal, que ara, mentres sou joves, vos formèu la vostra idea perfecta, que als peus de la Verge del Collell hi cospèu la idea activa de Deu, que vos porti en coneixença de vosaltres mateixos, de les vostres relacions socials, dels vostres drets i dels vostres deures.

Asenyala, entre conceptes bellíssims que son ovacionats llargament, la gràcia com a element formatiu també del caràcter. En el Collell la teniu a doll fet la gràcia —diu als joves col·legials— en la Comunió santa que feu cada matí, en les pràctiques de pietat i en la devoció a Maria.

Parla de la necessitat de que'ls joves s'acostumin a formar *hàbits de virtut*, que fent al jove dócil i perfecte, li dongui la grandesa davant la societat de la mateixa manera que li dóna a davant de Déu.

Acaba aplicant a la nostra joventut una adequadíssima anècdota de les mines de sal de Salzburg, recomanant la pietat veritable, la fermesa de voluntat en els bons propòsits car no n'hi ha prou de *tenir caràcter*, es precis esser *un caràcter*, segons tota la força psicològica del mot. Re-

peteix les seves felicitacions al Collell, veritable forjador de caràcters cristians, encoratjant-lo en una obra que tants aventatges reporta a la Religió, a la Patria i a la Societat.

Els aplaudiments que no pararen en tot el discurs del Dr. Dalmau, es convertiren en una xardorosa òvació, ovació que es feu atronadora quan el mateix orador anuncià que'l Sr. Rector del Collell, complagut del treball portat a cap pels alumnes i de l'èxit de la festa, els hi concedia un dia de vacança en llurs tasques.

Tothom passà a felicitar al Dr. Dalmau per la seva magna oració.

La part musical estigué a càrrec dels alumnes de Cant gregorià i de la «Schola Puerorum» qui es feren aplaudir molt en els motets gregoriàns i populars-catequístics que executaren.

Be podèm dir com a resúm, que el Certamen d'enguany ha deixat en les tendres ànimes dels col·legials i de tots els assistents, records imborrables.

EL TEMPLE QUE CREIX

TASCA FETA

Fa cinc anys que comensàvem la nostra obra. Era el 28 de gener de 1916 quan una petita brigada baixava als fossos de fonament les primeres roques que havien de sostenir la gegantina fàbrica de la nova iglesia. Bastir un temple de grans proporcions semblava una empresa filla de la irreflexió i manca d'experiència; mes, els que tenim posada la confiança en la nostra Regina no sabíem defallir; Ella, ens deiem, que feu el miracle de apareixer en aquest lloc, demanant ésser honorada novament, Ella tocarà els cors dels milenars de devots que tant l'aimen, i farà facil i viable lo que sembla quiméric i impossible; i a hores d'ara, ja no n'hi ha de pessimismes, car l'estat de l'obra per si sol es capaç de donar coratgia als cors més desesperançats.

Pel maig del primer any quedaren acabats els fonaments, se començaren desseguida els murs en tot el perimetre fins al arranc dels finestrals, on arribàrem pel mes d'octubre següent.

En el mes de gener de 1917 la façana principal se trobava a l'altura de tres metres, i a l'interior s'havien posats alguns basaments per a les columnes. Tres mesos després els finestrals de l'àbsis tenien una alçada de quinze palms i l'ala del nord avansava ràpidament.

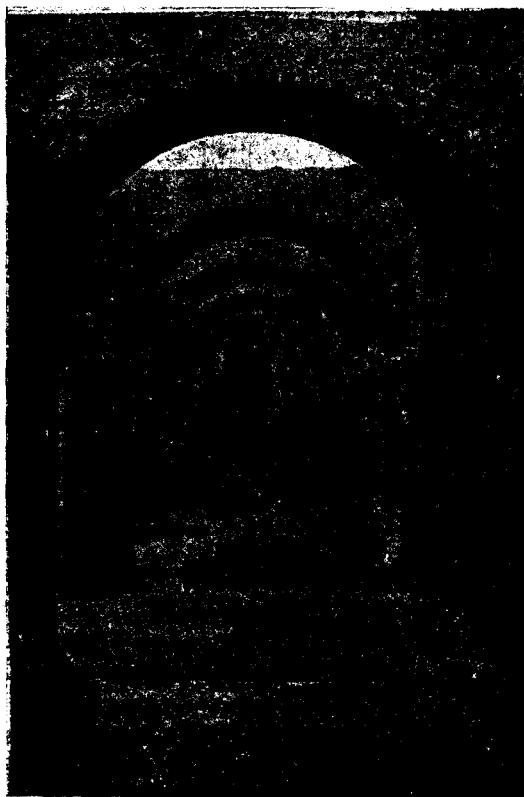
En el BUTLLETÍ del juliol del mateix any publicàvem fotografies de detalls de l'obra, que'ns valgueren entusiastes felicitacions, i a fi d'any ja's començava la portalada monumental, que'en tres mesos quedá alçada.

La feina feta l'any 1918 fou encaminada principalment a fer ressaltar

la portalada, a quin fi se treballà de ferm a la façana fins a tenir començats els finestrals que la coronen.

L'any següent se dedicà d'un modo especial a l'interior, construint-se les columnes i arcades del costat del nord, i part de les del mig-dia.

En el mes d'abril de 1920 la façana principal havia arribat al tercer desgruix dels contraforts, quedant closos els finestrals de sobre la portalada amb tots els altres del mateix nivell.

LA NAU LATERAL

L'any actual podem dir que's caracterisa per la gran activitat desplegada en tota mena de treball: la façana principal te algú sector completament acabat; els arcs baixos de l'interior son tots fets, i están començades algunes columnes de les tribunes; la campanya dels rajolers segueix amb febril activitat; durant aquest temps s'han cuit uns siscents quintars de calç; i els picapedrers no paren mai en la entretinguda feina de fer arquets d'ornamentació i cornises que ja comencen a embellir la obra.

LA TASCA A FER

Tot aquest estiu el dedicarem al gran cos de façana principal fins a deixar llestes les naus laterals, i tan bon punt estigui acabat aquest treball reprendrem la feina de les columnes i arcs de les tribunes conjuntament amb els murs laterals.

Com que d'aquí en avant la façana principal quedarà molt reduïda, no cal dir que'ls picapedrers tindran sempre molta pedra avençada; car el treball de buixarda, que es tant entretingut, quedarà reduït a la meitat.

Amunt els cors, doncs, devots de la Verge del Collell, car contem amb l'ajuda del Cel, la protecció de Maria, la benedicció de S. S. Benet XV, qui, com si ja fos feta la obra magna, ens ha enriquit de privilegis singularissims i de mercés de gran valor; amunt sempre amb la satisfacció de que li alcem a la Regina un dels millors palaus en que serà honorada en terres catalanes.

VISITES HONROSES

Per tractar-se de visites col·lectives que ens omplenaren de satisfacció al ensemps que de honor, ressenyem en lloc especial les dues visites que al final del passat curs ha tingut el Santuari del Collell.

El Congrés Agrícola

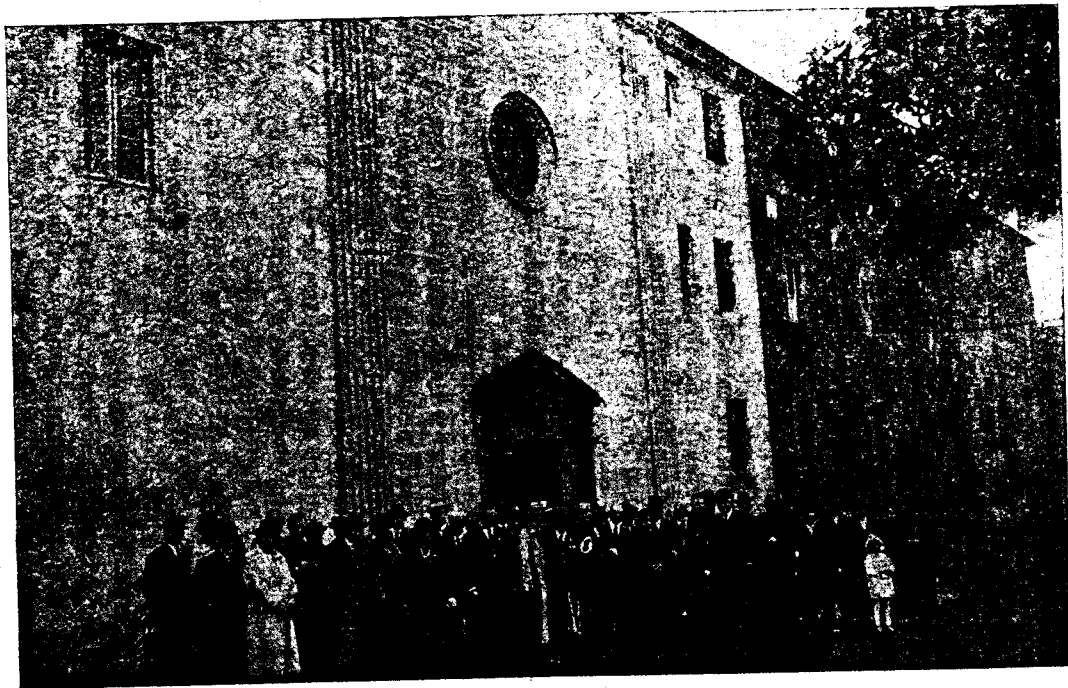
Com a final de llurs tasques profitòsissimes s'havia senyalat en el programa del XXIV Congrés de la Federació Catalano-Balear una excursió col·lectiva al Santuari del Collell.

El dia 17 de maig vingueren els congressistes en autos, siguent rebuts pel nostre Sr. Rector i altres membres del Claustre. Els simpàtics visitants es dirigiren desseguida a la Esglesia on fou cantada una solemne Salve a la Verge Santíssima del Collell, junt amb els populars Goigs del Santuari.

Una volta complert aquest deure de pietat, visitaren detingudament l'Establiment i les obres del nou Temple fent molts elogis de la importància de la tasca ja realitzada i mostrant-se entusiasmats del bell caient que tindrà la futura Basilica. Durant la visita el repòrter gràfic Sr. Sagarra impresionà varies plaques que vegeren la llum en els periòdics il·lustrats poguent-ne oferir a nostres lectors, mercés a la amabilitat de dit senyor, una de inèdita en el present número

En el menjador de la Hostatgeria foren obsequiats els congressistes amb pastes i vi, repetint-se per part de tots l'agraïment per les atencions tingudes.

A la tarda, acompanyats per l'actiu secretari de la Federació, tinguerem el pler d'hostatjar a la Mesa del Congrés formada pels Srs. Jansana,

ELS CONGRESSISTES DEVANT EL TEMPLE ANTIC

president de l'Assemblea de la Mancomunitat i delegat del President de la mateixa, Vidal i Barraquer, de Fortuny i Girona. Tan il·lustres personalitats visitaren també ràpidament el Casal del Collell, repetint els elogis fets durant el matí pels demés congressistes.

No cal dir quant agraeix el Collell la atenció tinguda pels organitzadors del Congrés en incloure la visita i les frases laudatòries per a l'acció col·lellenca pronunciades per els visitants.

El Sr. Mella

En la ràpida estada per Catalunya del eximi orador catòlic Sr. Vazquez de Mella, no podia faltar-hi la visita al santuari de la Verge apareguda. El divendres, dia 10 de juny, tinguérem el goig d'hostatjar-lo un temps entre nosaltres acompanyant-lo en son auto l'ex-alumne Sr. Barceló.

D'aquesta visita en parlava aixís l'excel·lent setmanari catòlic d'Olot «La Tradició Catalana»:

«El divendres de la setmana passada, visità'l Santuari de Santa Maria del Collell el gran orador tradicionalista D. Joan Vazquez de Mella, a qui acompanyaven l'ex-senador Sr. Iglesias, els Srs. de Mas, Vives, Bolós, Rev. Faixat, Lostau, Font y Fargas y altres.

Rebut en el jardí pel Sr. Rector y Claustre, junt amb els colegials que s'hi trobaven y les personalitats més sortints de la comarca, l'ilustre visitant se dirigí al temple, ahont fou cantada una solemníssima *Salve*, a més dels populars Goigs del Collell.

Seguidament se feu la visita a les obres de la nova Basílica, qual projecte el Sr. Mella alabà calurosament, traslladantse tots a la Hospederia del Santuari, ahont hi havia preparat un esplèndit *lunch*. El professor Dr. Burgas parlà en nom dels seus companys, agraïnt la visita del senyor Mella y remarcant, en bells conceptes que foren ovacionats, que el Collell no tenia altra política que la política de Deu ni altra senyera que la Creu de Jesús, y que se veyia honrat ab la presencia d'un campió tan esforçat de la Iglesia y de la Religió.

Visiblement emocionat el Sr. Mella, recullí aquestes paraules, improvisant un magistral discurs, ple d'incomparables imatges, dihent qu'ell tampoch volia altra divisa que la de la Religió ni altre escut que'l de la Creu, fonament de totes les grandeses.

L'acte, malgrat la seva senzillesa, dexà un gratíssim recort en tots els assistents, essent repetidament ovacionat y aclamat l'eloqüentíssim orador catòlich.»

CRÒNICA DEL COLLELL

Marginal.—Ja han vist els nostres lectors per les precedents pàgines que el Collell en aquest segon trimestre de 1921 s'ha vestit de joia per les benediccions que la nostra Reina estimadíssima continuadament ens envia.

No en và posarem en Ella nostra ferventíssima esperança i de la seva Ma tot poderosa n'esperavem l'adjudat en la tribulació. El Collell es de Maria i Ella es la que li fa planers tots els camins i la que, si permet que la tribulació l'abati fins a ràs de terra, es perque vol que en tots els moments tinguem els ulls enlairats vers el cel d'aon venen els socors i els auxilis.

Enguany tot es joia en el Collell. El blau del cel sembla mes intens quan el pit respira complet optimisme, i el nostre en els presents moments no ho pot ser mes de complet: optimisme en el resultat acadèmic del passat curs, optimisme en la part sanitaria, optimisme en l'esplet de les personalitats que no han mancat un moment en ser al costat nostre, optimisme en les predileccions que per al Collell te el Successor de Sant Pere, optimisme en tots els afers i en tots els ordres...

Quan mes ens havia amarat la pena i l'angoixa, mes rienta es ara la dolça realitat que la ma amorosa de Deu ens concedeix per la intercessió de Santa Maria, la Reina estimada del nostre Casal, la celestial Directora del Collell...

Les Romeries.—Durant el mes d'abril i maig vingueren al Santuari del Collell les tradicionals Romeries dels pobles de la comarca que en compliment de la comanda de la Verge renoven cada anyada als seus peus llurs promeses d'amor confiada i de devoció rendida.

De Sant Miquel, Campmajor, Marllant, Mieras, Cellent, La Miana, Brugaroles, Batet, Briolf, Falgons, Serinyà i El Torn, de tots els pobles i veïnats foren nodridíssims els estols de devots que feien via cap al Collell i el fet de trobar-se algun dia tres Romeries juntes donava al nostre Santuari el caient típic dels aplecs populars.

No cal dir que les Romeries com sempre foren un model de la pietat assenyada del nostre poble enfervoritzant els romeus a tots amb la seva devoció sincera i amb la seva confiança absoluta en el valiment de la Verge del Collell.

Encar que no amb el caracter de Romeria ens es grat consignar que el dilluns de Pentecostés visitaren a la nostra Reina un estol de joves obreres de Sant Jaume de Llierca que aixís volgueren santificar la diada de repòs, passada en el Santuari del Collell.

Acadèmiques.—En altre lloc de aquest BUTLLETÍ s'hi consignen com de costum les qualificacions obtingudes pels nostres alumnes en els examens oficials de l'Institut de Girona i en els lliures tinguts en el Collell. Mes que quant poguessim dir de comentari satisfactori al brillantíssim resultat ho diu la estadística mateixa.

En acció de gracies de tan sorollós triomf fou dit un ofici solemne als peus de Santa Maria del Collell.

A quants ens han felicitat, prenent part en la nostra illegítima joia, nostre agraïment mes sincer.

— Amb motiu de les festes del XIII Certamen fou inaugurada una exposició de treballs acadèmics pels alumnes de la classe de Dibuix que fou molt visitada i molt justament elogiada la labor dels expositors.

— Implantada aquest any, ha sigut molt ben rebuda la pràctica d'examinar públicament els alumnes de Comerç. En els examens d'enguany la concorrencia fou nombrosíssima.

El Mes de Maig.—Amb mes solemnitat si cap que els altres anys, fou celebrat en el nostre Santuari el popular Mes de Maria. No mancaren flors a desdir en l'adornament de l'altar, ni mancaren tampoc les flors oloroses de la pietat jovensana oferint ses primícies a la Reina dels seus cors.

Cada diumenge hi predicà profitoses plàtiques el professor Dtor. Rodón, cantant-se pels alumnes escaients motets de fonda vigoria litúrgica.

La solemne conclusió del Mes coincidí amb la Comunió primera dels alumnes, rodejant-se la festa de major solemnitat. En tan senyalada diada hostatjaren per primera volta solemniament en sos cors a Jesús Sagramentat els jovenets següents:

Hermenegild Casafont, Francisco de Paula Castellanos, Andreu Figueras, Francesc Frigola, Celestí Giralt, Miquel Heras, Pere Moga, Jaume Morell, Josep Padrós, Josep O. Porta, Jaume Raich, Joaquim Terricabras i Narcís Torrent.

Necrològiques.—Nostre estimat Mn. Benet Juli passà per la pena de veurer morir al seu volgut pare, mestre nomenat de Capdella, que reposà en la pau del Senyor rodejat dels seus en el poble de Les Preses aon havia exercit llargs anys el professorat públic captant-se per son caracter afable y ses envejables dots pedagògiques innumbrables amistats.

A l'acte del enterrament, en el qual es palesaren els sentiments de gratitud del poble envers son mestre estimat no hi mancà la representació del Collell acompanyant al company en sa justa pena i en l'acte dels funerals hi assistí en nom de tots el nostre estimat Sr. Rector.

Deu N. S. misericordiós haurà acullit l'ànima plena de mereixements del Sr. Juli i sens dubte omplenarà de la santa resignació cristiana el cor apesarat de la mare i de tota la familia del nostre estimadíssim Mn. Benet.

—La llar del éntanyable amic del Collell D. Pere Llosas Badía s'es vist de bell nou ennegrida per la jovensana mort del seu fill En Nonito.

El sant traspàs del virtuós jove i sos bells exemples de conformació a la voluntat divina, serán un gran conçol per sos cristians pares i germans a tots els quals, aixís com a la restant familia, acompanyem en la pena.

— A Figueres la mort s'ha emportat al distingit patrici En Josep

Pitxot. Feia poc que el Sr. Pitxot coneixia el Collell i ja li havia donat proves de la seva estimació i benevolensa. Que el record de la nostra Reina hagi endolcit ses hores supremes.

— En el Santuari del Collell s'han celebrat sufragis pel be de A. Piquer, Rnt. Pere Costa, Buixó, Reixach, Casellas, Fina, Rovira, Frigola, Rnt. Gratacós, Rnt. Molas, Riuró (Ll.), Sala de Boxa i altres.

Pie Jesu dona eis requiem.

Collellisme.—De mans del Excm. Sr Bisbe de Barcelona reberen el sagrat ordre del subdiaconat nostres volguts auxiliars d'Ensenyament Primari Rnts. Jeroni Viñolas i Josep Codina.

També foren ordenats de menors els superiors de secció del Internat Rnts. Pere Clapés, Josep Turá i Antoni Suriñach.

La enhorabona a tots.

— Seguint tradicional costum els sacerdots collellencs es reuniren a les primeries de juliol per a celebrar sants exercicis que dirigí el zelós President de la nostra germana Casa Missió de Banyoles Mn. Josep Oliver.

Enguany s'hi afegiren el Director espiritual del Seminari Major Mn, Jaume Arcelos i els que havien sigut estimadíssims companys nostres Mn. Enric Gábana i Mn. Josep Boix.

Com a conclusió dels exercicis es digué un solemne ofici en acció de gracies dels beneficis atorgats al Collell durant el passat curs i un de *requiem* per tots els professors i alumnes morts.

— Després de brillants oposicions ha obtingut la Penitenciària de la Metropolitana de Tarragona el que havia sigut Secretari de Cambra del malaguanyat Bisbe Mas i actual Canonge de Girona Dtor. D. Salvador Rial. El nou penitencier tarragoní havia donat mostres de verdadera estimació per al Collell, sentint per aquest costat la seva ausencia encara que ens alegra el seu merescudíssim triomf.

— Amb motiu de haver sigut exposat a Girona i Barcelona el reputat del renomnat artista gironí Sr. Vallmajó, destinat al Via-Crucis en projecte del nostre Santuari, la premsa s'ha ocupat amb molt d'interés i carinyo de la obra del Sr. Vallmajó i del propòsit collellenc.

Encara que al present no hi ha res definitiu sobre l'esmentat Via-Crucis es de bell veure l'interés que les coses collellencques inspiren arreu.

— Entre les misses dites en nostre Santuari n'hi figuren a les intencions de les families Vidal, Viuda Vilar, Soletat Selvas, Viuda Soler, Estevè Plana, etc.

També s'han cantat oficis a les intencions de les families Vilarnau de Falgons, Serra de Sant Miquel, Estany de id., Costa de Torn, Torroella de Cellent, Arbossá de Serinyá, Riuró de Mieras i Cuffi de Collell.

— Avans d'acabar-se el curs tinguerem la agradosa visita del nostre volgut arquitecte Sr. Renom qui vingué a inspeccionar les obres del nou Temple, quedant molt complagut de lo avansades que aquestes es troven.

— Per solemnisar els examens dels alumnes de Comerç i de Instrucció Primària hi hagueren els tradicionals sopars al Prat de les Delícies, regnant l'animació bulliciosa de costúm.

— Amb motiu de la confecció del Mapa topogràfic dels Pirineus passaren uns dies al Santuari del Collell els distingits comandants d'E. M. D. Julius Millán i D. Darius Gazapo.

Ofrenes a la Verge.—Mn. Pere Punset, obtentor en el Certamen d'enguany del valió premi ofert pel volgut ex-alumne i actual alcalde de Banyolés D. Josep Congost, ha fet ofrena a Santa Maria del Collell del objecte d'art en que consistia dit premi.

— El bellíssim repujat d'En Vallmajó, d'un metre quadrat, representant la Crucifixió i destinat al futur Via-Crucis del nostre Santuari, ha sigut ofrenat a la Verge pel Claustre de professors del Establiment.

— De D. Josep Garrut n'hem rebut per a la nostra Biblioteca les obres de l'arquitecte olotí Sr. Danés.

— Mn. Josep Boix, sagristà que ha sigut fins al present any del nostre Santuari, ha volgut deixar com a record de la seva estada un bellíssim tern negre, ofrenat a la Verge per ell, junt amb la seva família de Banyoles, i que s'estrenarà el dia de l'aniversari de la mort del seu malaguanyat nebot En Ramón Boix (q. a. C. s.)

A tots nostre agraïment i que Santa Maria del Collell vulgui recompenyar llur caritat.

Nostres ex-alumnes.—*Feia temps que era un firmissim proposit nostre inaugurar aquesta secció destinada a servir de portaveu i a facilitar la intercomunicació a tots els que un temps estigueren aplegats sota el mantell protector de Santa Maria del Collell.*

L'amor que tots els ex-alumnes han conservat al Casal que presidi llur formació jovesana i la benvolença amb que ens fan participants de llurs triomfs en la carrera de la vida i de llurs esdeveniments sortosos perquè creuen que encara no son pas romputs els lligams familiars que a tots els col·lellens ens uneixen, ens fan esperar que no serà endebades aquesta secció.

Solament ens cal pregar a tots els volguts ex-alumnes del Collell que amb mes assiduitat, si cab, que fins ara, ens fassin sabedors de les noves que a tots els antics companys puguin interessar, car precisament per a mantenir el caliu dels anys mes riallers de la vida i fer reviure els sants records de les hores de pietat viscudes als peus de la bona Mare del Collell, implantém aquesta nova secció.

— Amb brillant éxit han acabat la carrera: En Enric Ribas Isern, de Barcelona, i En Josep Vilar, de Cabanellas, la de Medicina; En Miquel Llosas i Serrat-Calvó, de Olot, i En Lluís Masgrau, de Banyoles, la d'advocat; En Josep Vila Arcelos, la del magisteri; i els Rnts. Serrabella, Moret, Serra, Codina, Dilmé, Gratacós, Mont i Vinyoles, la eclesiàstica en el present curs.

— En Alfons Boix, de Santa Coloma de Farnés, ha sigut nomenat auxiliar de la Escola Industrial de Terrassa.

En Lluís Masgrau ha obtingut la secretaria de l'Ajuntament de Banyoles.

En Josep Vila Arcelos, ha sigut nomenat Director de les Escoles Graduades del Foment Martinenc, de Barcelona.

En Francesc Busquet, de Badalona, ha obtingut el títol de pilot.

En Joan Alsina, de Barcelona, ha sigut honorat amb el primer número entre els oficials de Marina Mercant presentats per la Comandancia de Barcelona, havent sortit en viatge de pràctica en el veler «Antoni Pujol».

En Miquel Vilar, de Cabanellas, ha obtingut la plassa de metge, per oposició, de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona.

El M. R. P. Evangelista de Montagut (Esteve Blanch) ha sigut nomenat Guardià del Convent de Caputxins d'Olot.

— Es trova a Espanya per a contraure matrimoni, havent visitat el Collell, l'ex-alumne de Sant Pol de Mar En Jaume Planiol, gerent dels grans Tallers Planiol de La Habana (Cuba).

Romeria Terciaria.—Definitivament ha sigut fixada d'acord amb els PP. Caputxins d'Olot i els Directors de les Ordes Terceres de Girona, Banyoles i Collell la data del tercer diumenge d'agost, per a la celebració del gran Aplec amb que els terciaris franciscans de la Diòcesi de Girona solemnizaràn en nostre Santuari el VII Centenari de la fundació de la O. T.

En principi s'ha acordat que hi hagi missa de comunió general amb plàtica pel M. R. Comissari de les O. T. de Catalunya P. Josep de Besalú. El solemne ofici serà cantat per tots els terciaris, interpretant-se la missa gregoriana «Fons Bonitatis». Després de l'ofici es celebrarà solemni processó pels encontorns del Santuari.

A la tarda tindrà lloc una funció en honor de la Verge del Collell, pronunciant la plàtica un dels professors del Establiment, cantant-se la tradicional Salve i els populars Goigs.

A per tot arreu hi ha molt d'entusiasme per assistir a la Romeria franciscana, esperant-se que el Collell presentarà el brillant aspecte de altres solemnitats semblants.

Nous diplomes.—Acabem de rebre els nous diplomes o títols per els alumnes que acaben els estudis de Comerç i Teneduría de llibres en el nostre Col·legi. Aquestos diplomes han sigut dibuixats per l'arquitecte D. Josep Renóm que amb ells ha donat una nova prova del seu gust artístic i d'afecte a n'aquesta Casa. Han sigut impresos a tres tintes en l'impremta Elzeviriana de Barcelona amb l'acurament que sol posar en les seves obres.

Estadística pietosa.—La del present trimestre es descompon en la forma següent:

Abril:	426 misses	8 oficis	3.000 comunions
Maig	417 »	17 »	3.800 »
Juny	308 »	18 »	2.900 »
Juliol	288 »	21 »	1.200 »

Seminario-Colegio de Santa María del Collell.—Curso de 1920 a 1921

EN LOS EXÁMENES OFICIALES verificados en este Seminario han obtenido las mejores calificaciones los alumnos que a continuación se expresan:

	<i>Meritissimus</i> *	<i>Meritissimus</i>	<i>Beneméritus</i> *	<i>Beneméritus</i>
Barnés y Fusellas, Rafael Basacoma y Pons, Miguel Bastons y Plana, Carlos Bastons y Plana, José Busquet y Llongarriu, Juan Campasol y Padrosa, A. Casanova y Viñas, Agustín Casanovas y Roig, Paulino Coll y Taberner, Juan Constans y Serrat, Luis Costa y Colomer, Pedro Costa y Itiera, Lorenzo Costa y Viñas, Juan Curull y Rosell, Juan Faig y Gratacós, Ricardo Formatger y Bartrina, R. Garrido y Estartús, J. Geli y Perpiñá, Gaspar Giró y Brurusó, Luis Morató y Sutirá, Domingo Noguer y Planiol, José Pascual y Oim, José Payraló y Pujolás, José Reynés y Duñac, José Riquelme y Cantá, Antonio Valldolich y Bayer, C. Vilá y Puigdevall, F.	Sociología Catecismo-Geografía Sociología Aritmética Aritmética	Metafis.-Fisiol.-H. nat. Latín 1.º- Urbanidad Algeb. y Geometría Metafis.-Fisiol.-H. nat. Precept.-Clásicos-Aritm. Sociol.-Fisiol.-H. nat. Sociología Preceptiva-Clásicos Preceptiva-Clásicos Sociología	Caligrafía Aritmética Sociología Metafísica-Física Algebra y Geometría Algebra y Geometría Precept.-Clásicos-Arit Latín 3.º-H. universal Lógica Aritmética Aritmética Catecismo	Algebra y Geometria Sociología Sociología Metafísica Física Preceptiva-Aritmética Aritmética Sociología Algebra y Geometria Algebra y Geometria Preceptiva Metafísica Geografía

EN LOS EXÁMENES OFICIALES verificados en el Instituto General y Técnico de Gerona han obtenido las mejores calificaciones los alumnos de este Colegio que a contiuiación se expresan:

	<i>Sobresaliente</i>	<i>Notable</i>
Aleman y Ferrés, José M.	Aritmética	Preceptiva
Arbat y Taberner, José M.	Algebra-Francés	H. literaria
Bofill y Deutofeu, Juan	Psicología-Física-Fisiol.	Aritmética-Religión
Bonet y Bosch, Joaquín	Aritmética	Leng. cast.-Geog.-Relig.
Bonet y Bosch, Francisco	Latín-Religión	Algebra-Dibujo
Bonmatí y Romaguera, M.	Leng. cast.-Relig.-Calig.	Geografía-Aritmética
Bosch y Capdaygua, R.	Fisiología	Dibujo
Capdevila y Torres, J. M.	Latín-Religión	Geografía
Casadevall y Perpiñá, A.	H. de Esp.-Geom.-Francés-Religión	Aritmética
Castellanos y Ubach, V.	Leng. cast.-Religión	Geog.-Arit.-Caligrafía
Coll y Sudriá, Joaquín	Preceptiva H. univ.-Algebra-Francés	Dibujo
Cruz y Creu, Rafael	Relig. 1.º-Relig. 2.º-Calig.-Lat.-Fran.	Geografía-Aritmética
Cruz y Creu, Joaquín	Religión	Historia universal
Domingo y Molina, José	Precep.-H. univ.-Algebra-Dibujo	Leng. cast.-Caligrafía
Esquiús y Alsina, Juan	Psicología-Física	Francés
Fargas y Torres, Francisco	Algebra-Psicología	Fisiología
Fargasa y Lluelles, M.	Geometría-Religión	Francés
Frigola y Casassas, José	Religión	Geometría
Garriga y Bota, José M. de	H. literaria-Fisiología	Psicología
Llorens y Salvador, José	Geometría-Religión	H. de Esp.-Francés
Llorens y Vilarrodona, A.	Religión	Precep-H univ.-Franc.
Parellada y Feliu, Juan	Algebra-Dibujo	Psicología-H. literaria
Parellada y Feliu, José	H. de Esp.-Geom.-Francés-Religión	Leng. cast.-Arit.-Relig.
Pla y Frigola, Juan	Caligrafía	Religión
Riuró y Busquet, Jaime	Religión	Latín
Rius y Camps, Pedro	Aritmética-Caligrafía	Leng. cast.-Geog.-Relig.
Rosell e Infante, José	Religión	Geografía-Religión
Sala y Collellmir, José	H. de Esp.-Geom.-Francés-Religión	Religión
Sanmiquel y Flo, Francisco	Geometría-Religión	Arit.-Religión-Calig.
Serra y Johera, Fernando	Latín.-H. de Esp.-Geom.-Franc.-Relig.	Dibujo
Serrat y Maimí, Julio	Algebra-Dibujo	Francés
Tarrés y Matas, José		Latín
Terricabras y Serra, J. M.		
Tobella y Puig, Luis		
Tobella y Puig, Francisco		
Vilallonga y Fàbrega, L.		
Vilallonga y Fàbrega, F.		
Viñas y Torró, Luis		
Ylla y Brugat, José		

EN LOS EXÁMENES LIBRES de Comercio verificados en este Colegio han obtenido las mejores calificaciones los alumnos que a continuación se expresan:

Abella y Grabulós, José
 Badiella y Barba, Felio
 Borrás y Rocavert, Juan
 Bros y Furrellad, Lorenzo
 Busquet y Llongarriu, Casiano
 Caba y Vilaseca, Simeón
 Carré y Casademont, José M.
 Casassas y Solagráu, Ramón
 Colomer y Padrosa, Santiago
 Figueras y Palacios, José
 Franquesa y Alsina, Joaquín
 Frigola y Palol, Francisco
 Gifre y Poch, José M
 Gusó y Gratacós, Alejandro
 Matas y Gonzalez, Juan
 Moga y Pascuet, José
 Pla-Giribert y Doménech, E.
 Planella y Pujol, José
 Puig y Caballé, José
 Pujol y Soler, José
 Riera y Llovet, Lorenzo
 Roura y Vilaret, Luis
 Sanmiquel y Flo, Isidro
 Serrat y Maimí, Santiago
 Teixidor y Quintá, Ramón
 Trinch y Cusi, Juan
 Vilamanyá y Serrat, Jaime
 Vilanova y Fàbrega, Ramón

<i>Sobresaliente</i>	<i>Notable</i>	<i>Bueno</i>
Relig.-Arit.-Gram.-Geog. Aritmética Relg.-Alg.-Cien.-Franc.-Ten.-Mec.	Religión-Gram.-Geog.	Relig.-Arit.-Gram.-Geog.-Cal. Caligrafía Caligrafía
Relig.-Arit.-Gram.-H. de Esp.-Franc.-Ten.-Mec. H. de España Aritmética-Caligrafía	Religión-Gram - Fran.-Ten. Gramática-Geografía	Gramática Religión Religión
Economía-Ciencias-Tened. Arit.-Gram.-Geog. Relig.-Arit.-Gram - Calig.	Caligrafía-Mecanografía Relig - Francés-Práct -Mecan. Religión Geografía	Caligrafía Aritmética-Gramática Gram.-H. de Esp.-Tened.
Mecanografía Gramática-Caligrafía	Teneduría-Caligrafía Relig - Arit.-Calig. Religión-Aritmética Gramática-Caligrafía	Religión-Aritmética
Caligrafía Gram.-Francés-Calig.	Rel.-Arit -H. de E.-Ten.-Mec. Aritmética-Gramática Gram.-H. de Esp -Francés Relig.-Cien.-Fran.-Práct.	Religión-Geog.-Calig.
Relig.-Arit.-Tened.-Mecanog. Econ.-Tened.-Mecanog.	Religión-Arit.-Gram. Francés Aritmética Religión	Algebra Geografía
Rel.-Arit.-Gram.-H de E.-Ten. Religión-Teneduría Arit.-Gram.-Geog. Geografía-Caligrafía	Aritmética	Religión-Gramática Aritmética-Gram.-Calig.

MATRÍCULAS DE HONOR

- D. Juan Bofill y Deulofeu; Física, Fisiología e Higiene, Psicología y Lógica.
D. Francisco Bonet y Bosch; Nociones de Aritmética y Geometría.
D. Ramón Bosch y Capdaygua; Religión 2.º
D. Antonio Casadevall y Perpiñá; Religión 1.º
D. Joaquín Coll y Sudriá; Religión 2.º
D. Rafael Cruz y Creu; Religión 3.º, Geometría.
D. Joaquín Cruz y Creu; Religión 1.º
D. José Domingo y Molina; Preceptiva, Francés 2.º
D. Juan Esquiús y Alsina; Religión 2.º, Francés 1.º
D. José Fargas y Torres; Religión 1.º
D. Manuel Franquesa y Lluelles; Dibujo 1.º
D. Juan Pla Frigola; Religión 2.º
D. José Rosell e Infante; Religión 2.º
D. José Sala y Collellmir; Caligrafía.
D. Luis Tobella y Pulg; Religión 3.º
D. Luis Viñas y Torró; Religión 3.º, Geometría.

Seminario Menor y Colegio de Primera y Segunda Enseñanza de Santa María del Collell

El M. I. Sr. Vicario Capitular de esta diócesis se ha servido dictar las siguientes disposiciones:

- I. El año académico de 1921 a 1922 para los alumnos de Instrucción Primaria empieza el día 1.º de Septiembre; para los demás, el 1.º de Octubre.
- II. La matrícula para los estudios del Seminario estará abierta desde el 15 al 30 del próximo Septiembre. Durante los expresados días tendrán lugar los exámenes extraordinarios y los de ingreso en Gramática Latina y en Filosofía. Los seminaristas de ajena diócesis para su admisión deberán presentar el permiso de su respectivo Ordinario y del de nuestra diócesis.
- III. La solemne apertura de curso se verificará en la forma de costumbre el día 1.º del próximo Octubre. Los colegiales internos deberán hallarse en este Establecimiento el día 30 de Septiembre, excepción hecha de los de Instrucción Primaria, quienes deben ingresar el día 31 de Agosto.

Santa María del Collell, 15 de Julio de 1921.

EL RECTOR,
José Corcoy, Pbro.

EL SECRETARIO,
Francisco Rabassa, Pbro.

Subscripció general

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
SUMA ANTERIOR.	75.409'40	D. Jaume Corcoy (4. ^a veg.)	5
M. I. Sr. Dr. Josep Mundet (3. ^a v.)	2	» Manel Puntas (3. ^a veg.)	200
Rt. Francisco Noguer (2. ^a veg.)	50	» Ferrán Plandiura (3. ^a veg.)	45
» Bartolomé Vicéns (3. ^a veg.)	40	» Vicéns Oliveras (3. ^a veg.)	28'15
» J. C. (2. ^a veg.)	5	» Esteve Cardelús.	23
» Ventura Frigola.	25	» Josep Granell (2. ^a veg.)	50
» Ramón Costa (2. ^a veg.)	25	» Josep Junquera (7. ^a veg.)	2
» Miquel Triadú (6. ^a veg.)	5	» Galo Mussons.	50
» Joan Costa (3. ^a veg.)	25	D. ^a Adela Roura.	30
» Carles Faixat (2. ^a veg.)	25	» Maria Gifreu.	5
» Joan Presas (3. ^a veg.)	25	» Dolors Subirá V. de Coll (2. ^a v.)	5
» Jaume Gibert (3. ^a veg.)	25	» Dolors Borrás.	10
» Pere Ramonet (4. ^a veg.)	5	» Rosa Carandell de Ruiz.	4
» Josep Soler de Morell.	15	» Semproniana Batista V. Dosset	9
» Josep Curós.	25	» Dolors Mas.	5
» Josep Jofra (2. ^a veg.)	15	» Esperança Casassas.	8
D. Pere Travassas.	42	» Carme Casassas Vda. de Frigola (3. ^a veg.)	5
» Jeroni Caulas (5. ^a veg.)	40	» Hermenegilda Busquet Vda. de Riuró (6. ^a veg.)	25
» Pere Lloréns (5. ^a veg.)	5	Un devot.	2
» Joan Bori.	2	Pare del alumne A. C.	5
» Josep Renom, per una gracia obtinguda (2. ^a veg.)	50	Un sacerdot ex-alumne.	5
» Elias Valero.	40	Un sacerdot.	5
» J. B M	25	Familia Geli de Santa Llogaya del Terri	40
» Jaume Figueras.	5	En sufragi de D. Francisco Geli i de D. ^a Angela Costa de Geli	25
» Ventura Puigdevall (2. ^a veg.)	25	Claustre de professors.	65
» Josep Negre (2. ^a veg.)	50		
» Ramon Pujol 9. ^a veg.)	7'30	SUMA.	76.263'55
» Jordi Pujol (2. ^a veg.)	50		
» Josep Llobet (2. ^a veg.)	10		
» Esteve Estany (4. ^a veg.)	18		

Subscripció mensual

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
M. I. Sr. Dr. Andreu Compta.	4	Rt. Josep Oliver	2
Claustre de Professors.	59	» Enric Murtra	2
Rt. Sebastià Puig	2	» Hermenegild Bosch	4
» Josep Burch	4	» Francisco Calderó	4
» Josep Jordá	4	» Jaume Busquets	2
» Josep Juanola.	4	» Francisco Puigmal.	4
» Josep Pol	4	» Francesc Sala	2
» Anton Figueras.	2	» Josep Mundet	2
» Josep Esparch.	3	» Antón Cullerell	4
» Josep Casas	4	» Jacinto Terricabris	0'50
» Joan Planella	4	» Marián Freixa	4
» Josep Castelló	4	» Miquel Marqués	4
» Salvador Plana	4	» Joaquim Mercader.	4
» Jaume Arcelos.	5	» Josep Masachs.	4
» Josep Jordá Durán.	2	» Ramón Canadell	4

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Rt. Arseni Griera	1	D. Ignasi Font	1
» Esteve Espuña	1	» Agustí Bassedas	1
» Benet Gimbernat	1	» Pere Parella	1
» Miquel Planella	2	» Enric Valarino	1
» Pere Viñas	1	» Pere Coll	5
» Joan Valls	1	D ^a Modesta Negre	2
D. Joan Llorens	1	» Raimunda Coma v. Capella .	1
» Francisco Coll	2	» Angela Turbau vda. Coll . .	1
» Miquel Verdaguer	5	» P. A	1
» Francesc Jordá	0'25	» Dolors Encesa de Batlle . .	1
» Antoni Alemany	5	» Ant. ^a Fontacaba de Gabarró .	1
» Joan Batlle	1	» Hermenegilda Albert	1
» Ventura Bosacomà	2	» Dolors Alemany de Coll	
» Narcís Corominas	2	(Cambrista de Santa Maria	
» Josep Rierola	1	del Collell).	5
» Jaume Domenech Durán . . .	1	» Magdalena Molas, Vda. de	
» Manel Bargañá	2	Serra	1
» Josep Boris	1	» Francisca Jorba de García .	1
» Joan Geli	2	» Ramona Sallent v. Roselló .	1
» Baltasar Molar	1	» Angela Corcoy	1
» Josep M. ^a Montaña	1	» Teresa Martí	1
» Josep Casadevall	1	» Josepa Larumbe	1
» Josep Adroher	1	» Dolors Rovira	1
» Antoni Comas	1	» Francisca Castellá	1
» Jaume Figueras	1	» Maria Alúm	1
» Joan Viñas	1	» Rita Cargol vda. Plá	1
» Josep Costa	0'50	Srs. Rafel i Lluís Juli	1
» Felip Pla	1	Sret. Santiago Figueras	1
» Miquel Frigola	2	» Llorenç Bros	1
» Pere Ylla	2	» Francisco Costa	0'50
» Carles Puig	1	» Andreu Taberner	1
» Narcís Casademont	5	» Joan Colomer	1
» Joaquim de Espona	1	» Pere Padrós	1
» Francisco Mas	0'20	» Joan-Antoni Muñoz-Reja . .	5
» Josep Fernández	1	» Adolf Muñoz-Reja	5
» Pere Desmíquels	0'25	Família Moret	1
» Josep Garriga	1	Família Nabot, de Vilanant . .	1
» Ramon Adroher de Viladesens	5	Família Monsalvatje	2
» Jaume Planiol	5	Família Morell, de Pineda . . .	0'50
» P. G	0'50	Família de Pol	2'50
» Jaume Corcoy	1	Una devota	2
» Pere Masnou	2'50	Una devota, de Mieras	2
» Rafel Garriga	2	En sufragi de M. Eroles	1
» Joan Gifre	2	Varis terciaris i terciaries de	
» Benet Bosch	2	Sant Francesc	11'30
» Marián Manich	1	La nena M. ^a del Collell Juli Danés	0'50
» Miquel Font	1		
		<u>Suma</u>	<u>253'00</u>

Subscripció popular

Chors de deu persones a deu céntims per cap mensuals

Pobles	N.º del chor	Celadors
Arbucias	43	D.ª Adelaida Corominas
	407	D.ª Maria Masferrer
Bagur	4	Srta. Maria Pi
	8	Srta. Isabel Corp
	6	Srta. Mercè Corredor
Balenyá.	49	Srta. Carme Puigrefagut
Banyolas	91	Srta. Angela Rovira
	10	Srta. Joaquina Rovira
	50	Srt. Francisco Estartús
	106	Srta. Margarida Tarradas
	125	D. Ramón Boix
	Barcelona	63
24		D.ª Julia Llopis Vda. de Casagenas
44		Srta. Enriqueta Girona
35		Srta. Antonia Ribas
49		Srta. Catalina Codina
40		Srta. Maria Junyent
78		D.ª Maria Llopis de Soler
95		Srta. Francisca Albin
96		Srta. Maria Claro
97		Srta. Emilia Santasusagna
126		Srta. Pilar Ribas
129		Srta. Maria Teresa Sabaté
120		Srta. Caritat Vilar
121		Srta. Encarnació Porta
124		D.ª Lourdes Figa de Sabata
137		D.ª Teresa Vergés de Masriera
Besalú	26	D.ª Aurelia Miralbet
	438	Srta. Esperança Casanovas
	58	Srta. Mercè Busquets
	66	Srta. Dolors Costa
	72	D.ª Carolina Olivet de Brugués
Blanes	32	Srta. Francisca Prat
	9	Srta. Adela Roura
	109	Srta. Maria Bitlloch
Bordils	71	D.ª Concha Guytó Vda. de Prim
	130	Srta. Catarina Coll
Canet de Adri	45	D.ª Francisca Jorba de Garcia
	61	Srt. Josep Garcia
Canet de Mar.	4	D.ª Joaquina Carbonell
Cassá de la Selva	38	Srta. Anita Daussá
	62	Srta. Concepció Dalmau
	142	Srta. M.ª dels Dolors Gábana
	33	Srta. Lourdes Granell
	110	Srta. Lola Bota
Castelló de Ampurias	83	Srta. Maria Teresa Mayor
	82	Srta. Sofia Mayor
Cestellersol	134	Srta. Montserrat Fargas
Cistella	69	D.ª Anna Arnau Vda. de Albert
Falgons	64	Srta. Maria Plantès
Figueras.	47	Srta. Josefina Flori Darnés

Fonteta	27	Srta. Anita Poch
Girona	36	Srta. Francisca Adroher
	28	D. ^a Maria Aragonés
	57	D. Joan Amich
	56	D. ^a Rita Cargol Vda. de Pla
	25	Srta. Maria Lluisa Carreras
	3	Srta. Carme de Espona
	45	Srta. Rosita Nicolazzi
	59	Srta. Dolors Prat
	31	Srta. Conxita Pujadas
	448	Srta. Carme de Ciurana
Hospitalet de Llobregat.	37	Srta. Montserrat Isern
Hostalrich	67	D. ^a Maria Casals
	47	Srta. Joaquina Serras
La Bisbal	51	D. ^a Maria Carabús Vda. de Cuffi
	52	Srta. Consuelo Cuffi
La Escala	432	D. ^a Adelaida Parnau
La Garriga	20	Srta. Filomena Iglesias
Las Presas	44	D. ^a Joaquina Arnau de Juli
	446	Srta. Carme Carandell Marca.
	445	Srta. Ramona Codina Oliveras.
	444	D. ^a M. ^a del Remei Guardia Vda. de Mata.
	34	D. ^a Maria Soler de Pujol
	449	Srta. Pilar Camps.
La Sellera	85	Srta. Gracia Peracaula
Lladó	79	Srta. Anna Maria de Falgás
Llagostera	84	D. ^a Dolors Estartús Vda. de Garrido
	98	Srta. Leonor Fàbrega
Llansá	418	Srta. Pilar Ballesta
Manlleu.	48	Srta. Maria Rierola
Masnou	29	Srta. Francisca Bosch
	21	Srta. Julita Vidal
Mataró	412	Sra. Ursula Artigas
	439	D. ^a Antonia Roldós
Mieras	68	Srta. Nuria Teixidor
	405	Srta. Joaquina Abel
	46	Srta. Mercé Busquet
Montagut	414	Mn. Lluís Blanch
Olot	5	Familia Llosas
	88	Srta. Mercè Puigdevall
	48	Srta. Concepció Vayreda
	408	Srta. Pilar Mir
	417	Srta. Manèla Legares
Palausolitar	435	Srta. Maria de Arévalo
Palautordera.	41	Srta. Concepció Riu
Palau de Santa Eularia.	428	Srta. Lolita Clotas
Parets de Ampurdá.	440	Srta. Concepció Alsina
Perelada	434	Srta. Celia Casellas
Pineda	42	Srta. Antonia Morell
	43	D. ^a Concepció Puig
Pont Major	433	D. ^a Carme Vivas
Port-Bou	427	Srta. Esperança González
Pujals dels Caballers	60	Srta. Concepció Geli
Pujarnol	76	Srta. Pilar Frigola
Riudaura	90	Srta. Josepa Bataller
	92	D. ^a Petronilla Puig
	86	D. ^a Antonia Roquer

Romanyá de Ampurdá	54	Srta. Pilar Romans
Sabadell	53	Srta. Pilar Parcerisa
	136	D. ^a Amalia Mainou
Salt	94	Srta. Concepció Coll
Sarriá (de Barcelona)	116	Srta. Nuria Guarro
	41	D. ^a Ursula Artigas
Sant Feliu de Guixols	115	D. ^a Mercé Barraquer de Burch
Sant Feliu de Pallarols	55	D. ^a Gertrudis Fábrega
	114	Srta. Leonor Bastons
Sant Jaume de Llierca	80	Srta. Aniceta Costa
	102	Srta. Dolors Pou
	103	Srta. Dolors Durán
Sant Juliá de Ramis	39	Srta. Pietat Arnau
Sant Miquel de Campmajor	93	Srta. Maria Xampró
	100	Srta. Nuria Estany
Sant Pol de Mar	23	Srta. Ramona Planiol
	22	Srta. Antonia Planiol
	7	Srta. Presentació Vila
Sant Privat de Bas.	143	Srta. Lluisa Genover
Santa Eugenia de Berga	141	Srta. Roser Colomer
Santa Pau	99	Srta. Mercé Llovera
Tarrassa	81	Srta. Assumpció Gibert
	119	Srta. Dolors Borrás
Terradas	46	Srta. Rosa Estartús
Terradellas	89	D. ^a Maria Trias de Ros
Torn	73	Srta. Joaquina Batlle
	30	Srta. Teresa Mercader
Tortellá	101	D. ^a Maria Vila
Ullastret	70	Srta. Concepció Albert
Ventatjol	2	Srta. Engracia Casademont
Vilablareix	77	D. ^a Dolors de Pont de Gispert-Sauch
Vilademat	147	Srta. Concepció Illa
Vilamalla	123	Srta. Rita Capó

NOTES:

- I. Ademés de la Benedicció apostólica mes amunt anotada, els cooperadors a la obra participaran de les gracies següents: Cinquanta dies d'indulgencia concedits per l'Ilm. Prelat de la Diócesi, una Missa que es celebrara cada dissapte, *Memento* dels Rvnts. Sacerdots del Collell, Comunió freqüent dels col·legials i salve quotidiana.
- II. Les almoines poden fer-se per conducte de qualsevol membre de la Junta i en els llocs següents:
 - A Girona.—Llibreries de Vda. Franquet i de F. Geli.
 - A Barcelona.—D. Lluís Codina, carrer del Bisbe, 2 bis.
 - A Olot.—Llibreria de Ramón Bonet.
 - A Figueras.—Rvnt. Dr. D. Josep Jordá.
 - A Vich.—D. Marián de Rocafiguera, P. Major, 24.
 - A Banyolas.—D. Teodor Masgrau, Farmacèutic.
 - A La Bisbal.—D. Ferreol Vila, carrer Mesuras.
- III. Previ avis dels Rvnts. Sacerdots se cobrarà també dels seus respectius apoderats a Girona.

Nostres amics difunts

- Mn. Lluís Valls, ex-professor d'aquest Establiment, a Girona.
D. Josep Juli, pare del nostre Mn. Benet, a Les Preses.
Mn. Antoni Adroher, subscriptor, a Blanes.
D.ª Maria Cristina Sala de Boixa, esposa del ex-alumne Alfons, a Barcelona.
D. Celesti Roig, pare del ex-alumne Joan, a Anglès.
D.ª Rosa de Lima Torrent i Bosch, germana de Mn. Rafel, a Figueres.
D. Josep Compta, ex-alumne, a Besalú.
D. Josep Pitxot, subscriptor, a Figueres.
D. Josep Gispert-Sauch i Burch, ex-alumne, a Torroja.
D.ª Matilde Grelón, Vda. de Bellsolà, a Besalú.
Sret Nonito Llosas i Serrat-Calvó, a Olot.
D.ª Tomasa Palau de Boschmonar, a Banyoles.
D. Manel Durán, ex-alumne, a Castelló de Ampuries.
D. Joan Poch, a Terrades.
Mn. Lluís Durán, ex-alumne, a Banyoles.
D.ª Julia Vila de Pons, mare del ex-alumne Lluís, a Olot.
D. Esteba Planadecruañas, ex-alumne, a Banyoles.
D.ª Margarida Orriols, Vda. de Tarrés, mare de Mn. Josep, ex-alumne, a Les Planes.
D.ª Maria Vidal, Vda. de Mundet, mare del ex-alumne Mn. Josep, a Lloret de Mar
Sor Josefina de St. Mateo, religiosa carmelita calçada, en el segle Sreta. Joaquina Durán i Estartús, a Vilafranca del Panadés.
D. Alexandre Cuéllar i de Roca, avi dels col·legials Ramón i Josep Nogareda, a Olot.
D. Andreu Rigola, a Puigcerdá.
D. Joan de Genover, pare del ex-alumne Salvador, a Figueres.
D. Joaquim Domenech i Vilallonga, a Lloret de Mar.
D. Josep Xaubet, avi del ex-alumne Joaquim Bolins, a Sabadell.

— R. I. P. A. —

Al donar a les respectives famílies nostre condol preguem als lectors del BUTLLETÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquests difunts. Per a ells resem diàriament un Pare nostre en el Sant Rosari.

Seminario-Colegio

de

Santa María del Collell

dirigido por Reverendos Sacerdotes nombrados por el Ilmo. Sr. Obispo de Gerona

Bajo el manto protector de Santa María del Collell, en sitio agradable y templado, entre Gerona y Olot, levántase este Seminario-Colegio fundado en el año 1851 por el Excmo. e Ilmo. Doctor D. Florencio Lorente y Montón, Obispo de Gerona, para honrar a la Madre de Dios y ofrecer a la juventud inocente un medio fácil y económico de crecer en virtud y letras.

Instrucción primaria.—Estudios del Bachillerato.
Segunda enseñanza completa para los seminaristas.
Estudios libres de Comercio.

Alimentación sana y abundante.
Dormitorios con luz eléctrica y vistas al campo.
Teléfono en combinación con la red Peninsular.
Buena carretera a Bañolas y Gerona.

Pensión mensual, 85 pesetas.

Matrícula del último curso, 174 alumnos.—Internado, 112.

Para más instrucciones y datos dirigirse al Sr. Rector, o a cualquiera de los representantes que el establecimiento tiene en los siguientes puntos:

BARCELONA: D. Luis Codina, Obispo, 2 bis (cerería).
GERONA: Vda. e Hijo de J. Franquet, Platería, 26 (librería).
OLOT: D. Ramón Bonet, Mayor, 3 (librería).

Dirección telegráfica: Collell (Teléfonos: Olot)

OLOT: Imprenta i librería de Ramón Bonet, Major, 3.—Teléfono, 56.